

STAM1NA

Antti Hyyrynen: laulu, kitara
Pekka Olkkonen: kitara
Teppo Velin: rummut
Kai-Pekka Kangasmäki: basso

Stam1na on kiilannut rytinällä suomalaisen metallin kärkikastiin. Vuonna 2005 ilmestynyt yhtyeen mukaan nimetty esikoinen oli äärimmäisen vakuuttava pelinavaus. Kakkosalbumi Uudet kymmenen käskyä lunasti puolestaan esikoisen asettamat odotukset kirkkaasti saaden syystäkin Vuoden metallialbumin Emma-patsaan. Lähes tarkalleen kolme vuotta ensimmäisen pitkäsoiton ilmestymisestä Stam1na iskee tiskiinkin jo kolmannen levynsä Rajan. Julkaisutahti on nykymitapuulla kova, ja voi vain ihmetellä mistä yhtyeellä riittää virtaa. Tähän ja muihin kysymyksiin vastaa alla Stam1nan keulahahmo Antti Hyyrynen.

”Stam1na täyttää tulevana kesänä 12 vuotta. Se itsessään on jo hämmentävä ajatus. Se, että yhtye olisi ”vasta nyt” päässyt kolmannelle julkaisulle, on mielestämme huono näkökulma. Ajatteleminen mieluummin niin, että saimme kehitellä tätäkin levyä pitkälti päälle kymmenen vuotta.

Toinen kysymys on se, onko järkeä julkaista näin monta levyä näin lyhyessä ajassa. Osaltaan olemme kantaneet kortemme yhtyeeseemme liitettyn ”hypeen” tarjoamalla jatkuvasti uutta kuulijoille. Mutta koska pohjatyö on vahva, on levyt julkaistu heti kun materiaali on ollut valmista. Lemin harjoitustiloissa on luomisvirta ollut erittäin vahvaa nämä vuodet. Teemme sen mihin parhaimmillaan pystymme, emme sitä mitä meiltä odotetaan.

Ensimmäisen albumimme räkäisyyden ja Uudet kymmenen käskyä -levyn monikerroksisuuden jatkeena Raja on kuin kirurgiveitsi: kylmä, tarkka ja terävä. Jo kansigrafiikoista lähtien yleistunnelma levyllä on synkeä, vaikkakin film noir -henkistä huumoria musiikki hengittääkin: silotellun ja tasaisen pinnan alla muhii kuolio, ja nahkatakkin kätköistä paljastuu paksu viiva tikattua vatsalaukkaa. Likainen salaisuus on maalattu puhtoisin seinän taakse. Levyn visuaalinen puoli ja musiikillinen anti löyvät päitään yhteen.

Stam1nan musiikki onkin mielestäni ristiriitaisuuden maukasta ilottelua: äärimmäisen nopean laulun ja koomisen melodiakulun yhdistämistä mosh pit -runttaukseen, aggressiivisen uhon kääntäminen virnuiluksi. Tuntuu ettei yhtyeen toiminnassa ole kuin yksi tavoite: pitää hauskaa niin studiossa kuin lavoillakin.

Alkuvuoden 2007 aikana kylvelyt sävellykset raivattiin kukkivaksi pelloksi Janne Joutsenniemen avustuksella. Selkeää visionääriä projekti kaipasi kipeästi, eikä yhtyettämme haitannut alkuunkaan Jannen tausta legendaarisen Stonen keulahahmona. Albumi syntyi totuttuun tapaan kovan aikataulun puristuksessa. Yhtyeemme jäsenistön fyysiset loukkaantumiset ja hektinen keikkaelämä ulkomaita myöten pirstaloivat niin sävellyksen kuin studiotyöskentelyn suureksi palapeliksi. Rajan taltiointi ajoittui Apocalyptic Worlds Collide -kiertueen alkupäähän, jossa Stam1na sai kunnian olla mukana yhteensä 14 keikan ajan Baltiassa ja Saksassa. Kannoimme levytysten aikana koko soitinarsenaalin yhteensä kolmeen kertaan studioon ja ulos. Juuri tämän takia Joutsenniemen rooli oli keskeinen, oli joku jolla perspektiivi pysyi samana jatkuvasti.

Albumin näkökulman terävöittäjäksi sanoituspuolelle pestattiin YUP:n Jarkko Martikainen, yksi Stam1nan sanoitustyöläisistä. Sanoitusten punaiseksi langaksi muodostui vääjäämättä raja. Ääritunteita, tuntemattomaan katsomista ja oman uskalluksen ylityksiä tapahtui niin muistiinpanoissa kuin musiikillisissa toimissa. Jos yhdessä kappaleessa ei kertoja puntaroi paikkaansa sekavassa maailmassa tai avaa kuolemalle ovia, niin hän seuraavassa ylittää rajansa lääkkeiden kanssa tai purkaa kylänsä ympärille rakennettua muuria. Mukana on niin rakkaus-, protesti- kuin juomalauluja, kaikki nuoren miehen rajatunteita käsitteleviä.

Kappalemateriaali sinänsä noudattaa tunnistettavaa Stam1na-tyyliä. Silti jotakin on muuttunut. Kuten aiemmatkin albumit, Raja on syntynyt oman erikoislaatuisen aikakautensa tuotteena. Jokaisen soittajan tuodessa oman rehellisen panoksensa pöytään, on levy kuva juuri tämän hetken Stam1nasta.

Jos vuoden 2005 Stam1na-albumi yhdisti nopeuden ja huumorin, niin Uudet kymmenen käskyä sitoi yhteen monimutkaisen ja haastavan kappalerakenteen raskaaseen saundiin. Uskon että Raja on nuo kaksi yhdessä.

Idea Rajan ulkoasusta syntyi samalla, kun mietimme itse albumia tuotteena. Mehän teemme musiikkia, joka pakataan ja kaupataan tuntemattomalle henkilölle, mahdollisimman myyvänä kokonaisuutena.

Anti-mainonta ja kärjistetty tuotteistamisen ajatus mielestämme silottelimme valokuvat kliiniseksi, vinksahaneiksi, lähes kuolleiksi. Tavoitteena oli iskeä kylmä ja steriili paketti pahaa-aavistamattoman yleisön silmille.

Tähän liittyen halusimme olla mahdollisimman vähäpuheisia uuden julkaisun suhteen. Suljimme erittäin suositut kotisivumme pariin viikoksi. Julkaisun ilmestyessä kauppoihin saimme aikaan uudenlaisen yllätystunteen myös niille, joita Internet ruokkii enemmän kuin muut mediat. On ollut mielenkiintoista seurata digitaalitekniikan parissa viihtyviä ihmisiä, heidän reaktioitaan silloin kun bändi ei olekaan saatavilla 24/7.”